

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3 Departamentul	Sociologie
1.4 Domeniul de studii	Sociologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Sociologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PARADIGMELE ANTROPOLOGIEI SOCIO-CULTURALE						
2.2 Titularul activităților de curs	Conferențiar Dr. GABRIEL TROC						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	II/III	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Portofoliu	2.7 Regimul disciplinei	Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 Din care: curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 Din care: curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual		47			
3.8 Total ore pe semestru		75			
3.9 Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Absolvire curs Introducere în antropologie (an I, sem 1)
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sala de curs, proiector, pc, tablă
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sala de curs, proiector, pc, tablă

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc • Gestionarea sistemelor de date sociale • Diagnoza problemelor sociale/ sociologice și analiza și aplicarea de politici publice și sociale • Identificarea, analiza (explicarea) și soluționarea de probleme și conflicte sociale în organizații și comunități • Consiliere profesională și de integrare socială • Analiza comunicării sociale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă • Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională • Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul are ca scop însușirea de către studenți a principalelor <i>idei, teme, paradigme și controverse</i> care formează corpusul teoretic al antropologiei socio-culturale. Cursul urmărește deopotrivă evoluția istorică a disciplinei, aducând în atenție transformările conceptuale datorate succesivelor schimbări paradigmatic din științele sociale, precum și dezbaterile, reformulările și clarificările unor teme și idei perene ale antropologiei. Situat în completarea cursului de Introducere în antropologie din semestrul I, an I, cursul asigură însușirea și adâncirea unui set de cunoștințe teoretice fundamentale și de concepte de bază care permit explorarea temelor specializate ale cursurilor de antropologie din semestrele următoare.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Obiectivele specifice sunt legate de înțelegerea de către studenți a rolului și locului teoriei în raport cu diversitatea datelor etnografice. Atingerea acestor obiective se va realiza prin punerea în contact a studenților cu literatura etnografică clasică și cu texte reflexive și critice asupra acesteia.</p> <p>Studenții vor dobândi abilitatea de a recunoaște ideile/temele/paradigmele clasice ale antropologiei sociale; capacitatea de a delimita între empiric și teoretic în cadrul unui text etnografic; abilitatea de a folosi reflexiv și critic conceptele-cheie din antropologie; cunoașterea genealogiilor conceptelor-cheie ale disciplinei.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv Locul antropologiei socio-culturale în ansamblul disciplinelor antropologice	prelegerea	
2. Concepte ale gândirii sociale Fapt social; clasă/categorie socială; diviziune a muncii; status; habitus; grup etnic. Viziuni asupra societății: organicistă; funcționalistă; structuralistă; conflictuală.	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
3. Evoluționismul social Contextul teoretic și problematic al genezei disciplinei. Constituirea obiectului inițial de cercetare: omul "exotic", societatea "primitivă". Cultura ca și civilizație. Raportul dintre universalism și etnocentrism. Edward Taylor, Louis H. Morgan, Herbert Spencer	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat, film documentar	
4. Difuzionismul	prelegerea,	

"Primitivii sunt stramoșii": căutarea sursei culturale originare. Disputa "influență culturală" versus "inventie independentă". Rasa și cultura. Școala vieneză: Ratzel, Graebner, Schmidt. Școala engleză: W.H. Rivers, G. Elliot Smith.	analiza de text, dialogul tematizat	
5. Particularismul istoric american Descoperirea complexității culturilor "primitive". Unicitatea culturilor și relativa lor independență. Raportul dintre sistemul cultural și individ. Relativismul cultural. F. Boas, A. Kroeber, R. Benedict, M. Mead	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat, film documentar	
6. Structural-funcționalismul Societățile "primitive" ca modele sociale elementare. Structura socială. Conștiința colectivă. Societatea ca și mecanism. Echilibrul social. E. Durkheim, Radcliffe-Brown, B. Malinowski.	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat, film documentar	
7. Neo-evoluționismul Societăți egalitare; societăți bazate pe ranguri; societăți stratificate. Teorii legate de apariția statului. Comparativismul transcultural exhaustiv: Human Relations Area Files. Julian Stewart, George Murdock, Morton Fried.	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
8. Ecologismul cultural Evoluție culturală și consum energetic. Societatea homeostatică. Materialismul cultural. Leslie White. Roy Rappaport. Marvin Harris.	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
9. Colonialism și naționalism "Primitivul salbatic" și "primitivul idealizat". O perspectivă comparativă critică asupra antropologiei socio-culturale și etnologiei europene.	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
10. Structuralismul Structura de adincime versus structura de suprafață. În căutarea unui apriori cultural universal: Claude Levi-Strauss	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
11. Poststructuralismul Cercetarea genealogică a culturii și societății. Cunoaștere, adevăr, putere: Michel Foucault De la structura cognitivă anistorică la practica socială cotidiană. Habitus, capital simbolic, moduri de dominare: Pierre Bourdieu	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
12. Deconstructivismul Antropologia genului social. Critica "monodiscursului masculin". Critica esențialismului și a naturalismului	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
13. Antropologia simbolică și interpretativă Cultura ca sistem de simboluri organizat în mod colectiv. Focus: limbaj, semnificație, interpretare, constructivism. Descrierea densă; analiza simbolică. Clifford Geertz, Victor Turner.	prelegerea, analiza de text, dialogul tematizat	
14. Postmodernismul Revenirea la particularismul cultural. Relativismul cultural ca și principiu	prelegerea,	

epistemologic. Critica reprezentării "celuilalt", a autorității etnografice și a textului etnografic. George Marcus, Vincent Crapanzano, Paul Rabinow, James Clifford.

analiza de text,
dialogul
tematizat

8.3 Bibliografie

Bibliografie minimă obligatorie:

Barrett, Stanley R., *Anthropology: A Student's Guide to Theory and Method*, University of Toronto Press, Toronto, 1996

Durkheim, Emile, *Formele Elementare ale vieții religioase*, Polirom, Iași, 1995

Kuper, Adam, *Culture, The Anthropologist Account*, Harvard University Press, 1999

Levi-Strauss, Claude, *Gândirea sălbatică*, Polirom, Iași, 2011

Mauss, Marcel, *Eseu despre dar*, Polirom, Iași, 1997

Mead, Margaret, *Coming of Age in Samoa*, Penguin Books, 1954

Malinowski, Bronislaw, *Argonauts of the Western Pacific*, E. P. Dutton & Co, New York, 1961

McGee, R. Hohn; Richard Warms, *Anthropological Theory. An Introductory History*, McGraw-Hill, New York, 2008

Radcliffe-Brown, A.R., *Structură și funcție în societatea primitivă*, Polirom, Iași, 2000

Texte pentru recenzii portofoliu (sunt puse la dispoziția studenților în format electronic):

Emile Durkheim: Ce este un fapt social?

Max Weber: Class, Status, Party

Friedrich Engels: Originea familiei, a proprietății private și a statului (cap. I; IX)

Herbert Spencer: The Social Organism

Edward Burnett Tylor: The Science of Culture

Levi Henry Morgan: Ethical Periods

Franz Boas: The Methods of Ethnology

A.L.Kroeber: On the Principle of Order in Civilization

Ruth Benedict: Psychological Types in the Cultures of Southwest

Margaret Mead: Sex and Temperament (Introduction)

Bronislaw Malinowski: The Essentials of the Kula

A.R.Radcliffe-Brown: The Mother's Brother in South Africa

E.E.Evans-Pritchard: The Nuer of Southern Sudan

Leslie White: Energy and the Evolution of Culture

Marvin Harris: The Cultural Ecology of India's Sacred Cattle

Roy A. Rappaport: Ritual Regulation of Environmental Relations Among a New Guinea People

Philippe Bourgois: From Jibaro to Crack Dealer

Claude Levi-Strauss: Analiza structurală în lingvistică și antropologie

Sherry Ortner: Is Female to Male what Nature is to Culture?

Michel Foucault: Truth and Power

Pierre Bourdieu: The Berber House

Pierre Bourdieu: The Attitude of the Algerian Peasant toward Time

Sally Slocum: Woman the Gaterer: Man Bias in Anthropology

Susan Bordo: The Cartesian Masculinization of Thought

Mary Douglas: External Boundaries

Victor Turner: Symbols in Ndembu Ritual

Clifford Geertz: Deep Play: Notes on the Balinese Cockfight

Paul Rabinow: Representations are Social Facts: Modernity and Postmodernity in Anthropology

Vincent Crapanzano: Hermes' Dilemma: The Masking of Subversion in Ethnographic Description

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile și cunoștințele asimilate asigură o cunoaștere comprehensivă (idei, teorii, paradigme, controverse, autori principali) a câmpului antropologiei socio-culturale. Modul de evaluare asigură consolidarea abilităților legate de realizarea unei munci independente, precum și de analiză și sinteză a unor conținuturi complexe. Bibliografia în limba engleză produce obișnuința și întărește abilitatea de a lucra cu o limbă de circulație internațională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Claritatea și structura proiectului. Numărul de materiale (note de lectură; recenzii; eseuri); Calitatea comprehensiunii, analizelor, redactării.	Proiect Portofoliu (se predă în săptămâna 8) Portofoliu finalizat (se predă în sesiune)	20% 80%
10.5 Seminar/laborator	-		
10.6 Standard minim de performanță: Nota 5.			